

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.
A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A tanítók nyugdíjügye.

Amíg van kérdés, mely ez idő szerint komolyabban érdekelhetné a tanítókat, mint a nyugdíjkérdés. Nincs tanító, ki fel ne jajdulna a jelenlegi sérelmes és igazságtalan nyugdíjtörvény mostoha intézkedése fölött, valahányszor kezégyébe akad a hivatalos „Néptanítók Lapja”, mely időközönként egész hosszú sorát hozza azon szerencsétlen áldozatoknak, kiknek a törvény kegyelme a koldus tarisznyát a nyakukba akasztja.

Mert a fenálló törvény a legrégebbi nemű intézkedésekhez (Rat. ed. p.) képest is visszaesést jelez és inkább sújtja, mint segíti a tanítókat. Sújtja pedig három vesszővel is.

A nyugdíjtörvény életbeléptekor alkalmazásban állott tanítók nyugdíja ugyanis 40 beszámítható év után 250 forint állapotott meg, ugy azonban, hogy szolgálati idejük csak 1870-től számíttatik és így a teljes nyugdíjra csak a jövő században, vagyis 1910-ben tarthatnak igényt. Tíz beszámítható szolgálati év után nyerendő nyugdíjuk azonban csak a törvény életbelépte idejéig számíttatik, mely 1885-től növekedik évente 2%-al és így a jelenleg nyugdíjra lépők kegyelemkenyere 110, mond: százötven forintot teszen. Ugyanemmi jelenleg a nyugdíja azoknak is, kik 1875. óta állanak szolgálatban.

Valóban elképzelni sem tudnók, hogy egy munkaképtelenné vált ember, hogyan élhet meg családjával nyomorult 110 forintból, hogyan szerezhet abból magának és családjának lakást, ruházatot, fát, élelmet, betegség esetén gyógyszer és gyógykezelést, ha nem tudnók, hogy miként megy az ilyen tönkre és agyon nyugdíjazott földönfutó tanító faluról-falura, gyakran házról-házra könyörödmányokat gyűjteni, ha nem tudnók, hogy miként kénytelen az egykor munkás tanító, ki tanítása és nevelése által ezreknek adandó kenyeret kezébe, sokszor lankadást nem ismerő buzgalommal működött az iskola falai között, miként kénytelen, mondjuk, élete alkonyán másoknál kegyelemkenyeret keresni.

Az özvegyek és árvák segély- és gyámpénze oly nevéstégesen csekély, hogy arról igazán el lehet mondani, miszerint a megélésre kevés, a meghalásra csakhogy éppen elég, amennyiben azt a pár forintot még a temetési költség is felémészténé.

Legsérelemesebb azonban a törvény azon rendelkezése, hogy a teljes nyugdíj élvezhetőségének ideje a szolgálati 40. év után éretik el, de ekkor is csak úgy, ha a nyugdíjazandó már betöltötte 65. életévét. Vajjon hányan érik el e kort? Hányan nem szakad meg már sokkal előbb az élete fonala. Hisz a halálozások átlagánál a legszomorubb korbéli viszonytal éppen a tanítóknál találkozzunk. Nagyon kíváncsiak volnánk megtudni, vajjon hány tanító nyugdíjaztatott eddig teljes korral, mert a hány nyugdíjaztatásról eddig a hivatalos lapban olvastunk, annak stereotíp szövege mindig az volt, hogy N. N. munkaképtelenné talált tanítónak a vallás- és közoktatási m. kir. miniszter 100 forint nyugdíj engedélyezett. A tanítói szolgálat hasonló a gyertya működéséhez; míg másnak használ, világít, önmagát fogyasztja el és 40 évi testet és lelket megőrlő munka után az ember már nem a 300 forint keserves nyugdíjat, mint inkább a négy deszkafal és a sir örök nyugalmát várja.

A törvény rendelkezéseinek e sérelmes voltát belátták az illetékes helyen is és a boldogemlékü Trefort már 1884-ben megígerte a nyugdíjtörvény revízióját. Azóta négy év telt el, ma már az urnak 1889. évét töltjük, de a tanítók bajával mindeddig nem igen törődött senki, jóllehet a nyugdíjalap állapota évről-évre kedvezőbb eredményt mutatott fel.

A polgáriszkolai tanároknak az országgyűléshez ez ügyben intézett kérvénye végre ugy látszik megtörte a jeget. Kovács Albert az orsz. nyugdíjintézet ügyében véleményes jelentés adá-

sával megbízott orsz. képviselő, kit a polgáriszkolai tanárok egy külön nyílt levélben is az ügynek megnyerni iparkodtak, a közoktatási bizottságban részletesen referált a nyugdíjalap 1887. évi állapotáról és egyuttal kimerítő javaslatot is tett.

A nevezett évben az intézetnek volt 14,062 fizető tagja és csak a kerekszámot írva ki, 6,223,000 forint tökéje. A bevétel 741 ezer, a kiadás 216 ezer volt és így a netto jövedelem 525 ezer forint telt ki. Az előadó számítása szerint az intézetnek oly nagy jövedelme van, hogy nem a mostani, hanem a valaha, talán 32 év múlva elérendő legmagasabb kiadását is képes volna fedezni a mostani rendszer jövedelmének 2/3-ából.

Helyesen utalt rá, hogy az ily nagymérvű tökégyűjtésnek nincs semmi célja, hogy a jelen nemzedék érdekét nem kell annyira feláldozni a jövő generáció érdekének, mert ha a nyugdíjtörvény változatlanul marad, akkor 1895. év végén minden befizetést meg lehet szüntetni, mert az intézet az akkori kamat jövedelméből képes lesz a valaha elérendő legmagasabb kiadást is fedezni.

Az előadó a számítás kétféle kulcsát mutatta be, melyek szerint a nyugdíjügyet rendezni lehetne. Az egyik nyugdíj maximum gyanánt 300—400 forintot állapít meg, a másik szerint a tanítók teljes fizetéséből lépnének nyugdíjba, egészen azon kules szerint, mely az állami tanítókra nézve el van fogadva, kik e tekintetben az áll. tisztviselők nyugdíjazásáról alkotott 1885. évi XI. törvényekkel rendelkezése alá esnek.

Nézetünk szerint, ha van egyáltalán komoly szándék, hogy a tanítók nyugdíja a méltányosság elvének megfelelőleg rendeztesse, úgy az csak az utóbbi alapon történhetik, mert tanító és tanító közt különbség nem lehet és ha az állami tanítók megérdemlik azt, hogy teljes fizetésükkel nyugdíjaztassanak, nincs elfogadható ok rá, hogy miért ne érdemelnék meg azt azok is, kik községi vagy felekezeti iskolánál vannak alkalmazva. Igaz, hogy nem egy helyen a tanítók fizetése alig haladja meg a 300 forintot, de vajjon nem volna-e lelketlenség a tanítót, ki 30 éven át 600—700 forint fizetés mellett működött, aggkorában, fáradságos pályája végén 300 forint melletti nyomorgásra itélni. Alig kell mondanunk, hogy ez esetben a befizetésnek is az élvezendő nyugdíj arányában kellene történni. Föltéve, hogy az előadó adatai reális alapon nyugszanak, nem látjuk be, hogy ez miért ne volna keresztül vihető, ám ha az illetékes körök ellenkező véleményben volnának, adják vissza a tanítóknak és az iskolafentartóknak az alapot és ők bizonyára meg fogják találni a módot, az igényeknek minél méltányosabb uton való kielégítésére.

Különbön a közoktatási miniszter kilátásba helyezte a legrövidebb időre a törvény revízióját és kinyilatkoztatta, hogy örülni fog, ha a nyugdíjügy az előadó által kimutatott kedvező alapon rendezhető lesz. Ne feledjék azonban a tanítók, hogy az ily ígéret gyakran az ígérgető legjobb akarata mellett is nagy halasztást szenvedhet és törvényhozásunk működésének jelen lassu menete mellett, midőn a legfontosabb törvényjavaslatok is óriási lassúsággal kerülnek tárgyalás alá, a nyugdíjtörvény revíziója — nem lehetetlen — még évekig is elhúzódhat.

Lépjének hát ki a tanítók a nyilvánosság terére és csináljanak propagandát ügyüknek a közvélemény előtt. Ragadjanak meg minden törvényesen megengedhető eszközt, hogy a kérdés megoldását akut jellegűvé tegyék. Aki manapság valamit elérni akar, annak mindenekelőtt mozogni kell és ez az ügy nagyon is rászorul egy kis szelid, ha kell, erélyes nyomásra. Hisz a copf már a közoktatási bizottság ülésén is belerontott némileg az örömteljes hangulatba és ha a tanítók nem mozognak, éppen nem lehetetlen, hogy adandó alkalommal érvényesíteni is fogja magát.

Meg vagyunk győződve, hogy a tanítói érdekek sokkal nagyobb mérvben és sokkal gyorsabban érvényesíthetnek magukat, ha a tanítók egy kissé jobban értenének ahhoz, hogy miként

kell az őket közösen érdeklő ügyekben vállvetett erővel munkálkodni egymás javán.

Szünjék meg közöttük az iskola jellege által támasztott antagonizmus, mely az összakarat érvényesülésének az őket közösen érdeklő ügyekben mindeddig annyira gátja vala. Lépjének egymással érintkezésbe. Vitassák meg az ügyet üléseikben, mutassák ki a jelen törvény hiányait, sorolják fel sérelmeiket, állapítsák meg kellőleg formulázott óhajaikat és forduljanak míg lehet kérelemükkel, szükség esetén erélyes sürgetésükkel oda, a hová ügyük érdekében fordulni legcélszerűbbnek találják.

Pozsonyi Béla.

Idegen sorsjegyek lebélyegzése.

A hivatalos lap a pénzügyminiszter egy hirdetményét közli az idegen sorsjegyek lebélyegzésére vonatkozólag. E hirdetmény szövege a következő.

A nyereségekönkéntvények s az igérvényjegyek forgalmáról szóló 1889. évi III. törvényeknek mikénti végrehajtása tárgyában a törvényben nyert felhatalmazás alapján a következőket rendeltem:

A törvény 3. §-ának e) és f) pontjai értelmében a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országokban törvényhozás vagy a kormány engedélye mellett magánosok vagy intézetek által 1889. évi január 1-je előtt kibocsátott következő értékpapírok:

Pálffy, Salm, St-Genois, 4 1/2%-os triezsi, Windischgrätz, Clary, 4%-os dunagőzhajózási, osztrák hitel, 4%-os triezsi, Rudolf, Waldstein, Szaniszló-városi, 5%-os dunaszabályozási, innsbrucki, krakói, Bécs-városi nyereségekönkéntvények, laibachi, 3%-os osztrák földhitel-nyereségekönkéntvények és nyereségyvezeti jegyek, salzburgi, osztrák vöröskereszt sorsjegyek.

Valamint az 1880. évben kibocsátott 5 százalékos osztrák földhitelkötvények tőkeértékének visszatérítése után eddig már kiszolgáltattott nyereségyvezeti jegyek, nemkülönben a budapesti tőzsdén 1889. évi április hó 10-ig jegyzett külföldi nyereségykötvények, nevezetesen az 1881. évben kibocsátott 100 frank névértékű 3 százalékos sorsjegyek (bélyegilleték 32 krajcár) és az 1885. évben kibocsátott 25 lira névértékű olasz vöröskereszt sorsjegyek (bélyegilleték 7 krajcár) a közforgalom tárgyát csak úgy képezhetik, ha föllibélyegzetés végett bemutattnak.

A lebélyegzetés elmulasztása azonban ezen értékpapírok birtoklására befolyással nincsen, ugyszintén az azokra eső nyereségyek felvételénél sem fog akadályul szolgálni.

A magyar állam által eddig kibocsátott nyereségykötvényekre (Magy. nyereségykötvény és Tisza-szegedi kölesön) s a magyar korona országaiában egyesek vagy intézetek által törvény- vagy kormányengedéllyel eddig kibocsátott nyereségykötvényekre (gróf Keglevich, budavárosi, magyar vöröskereszt-egyleti, Bazilika, Jásziv-sorsjegyekre s a magyar jelzőhitelbank nyereségykötvényeire), végül a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok kormányai által kibocsátott kötvényekre (1854-iki, 1860. és 1864-iki osztrák államsorsjegyekre) azonban ezen törvény határozmányai ki nem terjedvén, azokat nemcsak, hogy nem szükséges lebélyegzetni, de ilyenek lebélyegzetés végett el sem fogadhatók. Az értékpapírok egyrésze illetékesen, a külföldi sorsjegyek egyrésze azonban csak a III. fokozat szerint járó bélyegilleték lefizetése mellett lebélyegzhetők felül.

A felülbélyegzésre a f. évi május hó 1-jétől bezárólag május hó 30-ig terjedő határidőt tűzöm ki. Az értékpapírok ezen határidőn belül lebélyegzés végett a) Budapesten a Duna balparti részén a m. kir. központi bélyegraktár és a bélyegjelzési hivatalnál (vámház) és a vámházban működő felülbélyegző bizottságoknál, b) Budapesten a Duna jobbparti részén pedig a budai kir. pénzügyigazgatásági épületben (Albrecht-ut 1. sz. II. em.) működő felülbélyegző bizottságoknál és c) a vidéken bármely kir. adóhivatalnál személyesen vagy megbízott által mutatandók be. Azoknak postai uton való beküldése megengedve nincsen, miért is azok átvétele ily esetben megtagadandó s azok visszautasítandók.

A bejelentendő értékpapírok kimutatásba foglalva mutatandók be, mely kimutatás az esetben, ha 15 dbnál kevesebb értékpapír nyújtatik be, egy példányban, elválasztva pedig két példányban állítandó ki. E kimutatások mintái a felülbélyegzéssel megbízott hivataloknál betekinthetők és a meddig azok készlete tart, a felek által ivenként 1 krnyi előállítási áron megszerezhetők. A kimutatásba a felek beirni tartoznak: a) a bejelentendő kötvények számát, b) a kötvények megnevezését, c) azoknak névértékét és d) azok sor- és nyereségszámát. Ezenkívül a kimutatást, a bejelentő felek vezeték- és melléknevük, polgári állásuk s lakásuk kitüntetésével aláírni kötelesek.

A 3%-os sorsjegyeket a bemutató felek a lebélyegzés előtt 32 kros, s az olasz vöröskereszt-sorsjegyeket pedig, valamint ezeknek azon nyereségyyszal-

vényeit, melyek valamely törlesztési huzás után a bevált sorsjegytől már elválasztattak, 7 kros bélyegjeggyel kötelesek ellátni. A bélyegjegyek a 3 százalékos sorsjegyeknél magára a sorsjegy első lapjára, az olasz vöröskereszt-sorsjegyeknél pedig azoknak nyereséményszélnyeire és pedig oly helyre ragasztandók, hol e célra a legmegfelelőbb hely van, ne hogy a felragasztás által az eredeti szöveg és különösen pedig a sor- és nyereszámok eltakartassanak.

A felek által benyújtott kimutatásokat helyességre nézve az átvétő tisztviselő a bemutatott értékpapirokkal való összehasonlítás által a fél jelenlétében megvizsgálja s 15 darabnál kevesebb mennyiség bemutatásánál szükség esetén hivatalból helyesbíteni, nagyobb mennyiség bemutatásánál azonban, helyesbítés végett, a félnek visszaadni köteles. Ha a kimutatás helyesnek találtatik és a bejelentett kötvények száma 15 darabnál többre nem rug, akkor a felbélyegzés a bejelentés beérkezésének sorrendjében azonnal vagy még az nap megtörténik. Nagyobb mennyiségek bemutatásánál azonban az átvizsgált kimutatás egy példányát, az átvételt elismerő záradékkal ellátva, a félnek vissza kell adni és vele egyidejűleg közölni, hogy a felbélyegzendő értékpapirokat a neki kiadott kimutatás visszaszolgáltatása mellett mikor veheti át. Ha a fél a neki átadott elismervénnyel ellátott kimutatást visszaadni nem képes, akkor az átadott értékpapirokat a felbélyegző bizottságnál maradt kimutatás másolatával bírói kézbe kell helyezni.

A magán- vagy bírói, esetleg katonai letéthivatali őrizet alatt álló, nemkülönben bankok, hitelintézetek, takarékpénztárak vagy egyleteknél levő nagyobb mennyiségű, legalább ezer darabot kitevő értékpapirokra nézve megengedem, hogy azok a fent kitűzött határidőn belül, esetleg a felbélyegzéssel megbízott hivatal székelyén lévő hivatal- vagy intézet helyiségében is felbélyegzessenek, ha ez iránt ezen rendeletnek a hivatalos lapban való közzététele napjától számított 8 nap alatt az illetékes pénzügyigazgatóságához bélyegtelen kérvényben folyamodnak és a kiküldendő tisztviselőnek e célra elegendő elküldött helyiséget és megfelelő segédkező személyzetet bocsátanak rendelkezésre. A kérvényhez a felbélyegzendő értékpapirok és nyereséményvezeti jegyekről pontos kimutatást kell csatolni s annak elmulasztása esetén a kérelem figyelembe nem vehető. A pénzügyigazgatóság azután a felbélyegzésre kitűzött napot és órát meghatározza s a folyamodóval közli. A kir. adóhivatalok a náluk pénzügyi vagy bírói letétben levő s az illetékmentes felbélyegzés alá tartozó sorsjegyeket hivatalból, a többieket ellenben csak a fél vagy az illető hatóság kérelmére s az azokra illesztendő bélyegjegyek beszolgáltatása mellett kötelesek felbélyegzeni. A felbélyegzéssel megbízott hivatalok a benyújtott kimutatásokat folyó számmal ellátni, a két példányban bemutatottakat pedig még ezenkívül, az egyiket a)-val, a félnek ideiglenesen visszaadandót pedig b)-vel, megjelölni kötelesek.

Az illetékmentes felbélyegzés alá tartozó értékpapirok felbélyegzése a hivatalos pecsétet kell használni s gondot kell fordítani arra, hogy a hivatalos pecsét az értékpapirok első lapján oly helyre fíttessék, hol az illető értékpapiron a sor- és nyereszám eltakarása nélkül megfelelő hely van. Oly értékpapiroknál, melyek a felbélyegzés alkalmával még nyereséményjegyekkel is el vannak látva, a nyereséményjegyek felbélyegzésén fölül még a törleszthető nyereséményjegyeket is külön el kell látni a hivatalos pecséttel. A 3%-os osztrák földhitel-nyereséményköles-kötvények közül azonban csak az 1880. évben kibocsátott kötvények fogadhatók el felbélyegzésre, mire különös figyelmet fordítandó. Az idegen és belyegjegyekkel ellátandó értékpapirok fölülbélyegzésére azonban a kir. adóhivatalok csak a hivatalos fölülbélyegzőt használhatják és pedig úgy, hogy a belyegző szövegének fele része a bélyegjegy alsó részében, másik fele pedig az értékpapiron tisztán és olvashatóan kivethető legyen. Az olasz vöröskereszt-sorsjegyeket (a nyereséményszélnyeire illesztett bélyegjegy felbélyegzésén kívül) a hivatalos bélyeggel még külön is le kell bélyegezni.

A felbélyegzéssel megbízott bizottságok, illetve kir. adóhivatalok a felbélyegzési műveletről a következő rovatokkal ellátandó naplót vezetni tartoznak: a) működési napja, b) a megjelent felek száma, c) az átadott kimutatások és d) az átadott értékpapirok száma, f) végül a lerovott bélyegilleték. Ezen napló naponta lezárandó s a felbélyegzéssel megbízott hivatal főtisztjei által aláírandó. A felbélyegzési művelet befejezése után ezen naplót a felek által benyújtott összes kimutatásokkal felszerelve a pénzügyigazgatóság számvévo-osztályához kell beküldeni, mely azt az általa szerkesztendő összeállítás kíséretében, a felbélyegzésre kitűzött határidő leteltétől számított 14 nap alatt a pénzügyminiszterium adó-és jövedéki számvevőségéhez felterjeszteni köteles.

A kimutatásoknak ivenkint 1 krnyi eladási ára fejében befolyt összegeket a pénzügyi tárca különféle bevételek címén „nyomatványok eladásából“ rovatára kell elszámolni. Ha a rendelkezésre álló hivatalos bélyegzők a bejelentendő sorsjegyek nagyobb számánál fogva elegendők nem lennének, a még szükséges bélyegzők azonnal beszerezhetők.

Budapest, 1889. évi ápril hó 25. én.

Hirek.

Személyi hír. Czirfusz Ferenc kir. tanácsos, megyénk fíradhatatlan tanfelügyelője, több hétre tervezett tavaszi körutját közbejött súlyos betegség miatt megszakítani volt kénytelen. A beteg állapotában — mint örömmel értesültünk — lényeges javulást konstataálnak a kezelőorvosok.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Zitta Ferenc titeli kir. járásbírói díjokat a zentai királyi járásbírószághoz irnokkál nevezte ki.

Kinevezés. Mattas Aranka k. a., a helybeli magán-óvó iskola kedves vezetője, a kulpini államilag segélyezett óvó élére kinevezett és állását nyomban el is foglalta.

Pályázat van hirdetve a zombori kir. járásbírószághoz a végrehajtói állásra két hét alatt.

Meghívó. Bács-Bodrogh megye apatini kerület községi tanítói kör folyó évi május hó 16-án Gomboson fogja rendes tavaszi gyűlését megtartani, a melyre a kör tagjai és a tanügyi barátai tisztelettel meghívattak. A gyűlés sorrendje. I. Elnöki jelentés. II. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és tudomásul vétele. III. A közzétett közgyűlési tétel tárgyalása: „Az iparos tanoncok

tanterve, tekintettel a magyarajku iskolákra.“ IV. A közzétett munkalátok felülvizsgálása: 1. „Mennyit végezzék az elemi népiskola a mértanból és miképen kezelje a tanító a feltüntetett tananyagot“ az apatini elemi iskolai tantestület által kidolgozva. 2. „Mily eljárást kövessen a tanító az összes írásbeli feladatokkal szemben“ a bezdáni tantestület által kidolgozva. V. Az őszi gyűlés helyének meghatározása. VI. Az őszi gyűlésen tárgyalandó tételek kitűzése és a dolgozók kijelölése. VII. Indítványok tárgyalása. Tagdíjak lefizetése. Az ülés d. e. 9¹/₂ órakerveendi kezdetét. Felkéretnek az összes tantestületek, hogy egy, az őszi gyűlésen tárgyalandó tételt javaslatba hozni sziveskedjenek s egyben előadót jelöljenek ki, továbbá az újonnan alkalmazott állami és községi iskolai tanítókat az alapsz. 2. §. a) pontja értelmében felhívattak a körbe való belépésre. Kelt Apatinban, 1889. évi május hó 2-án. Weigang János, elnök. Witzmann József, jegyző.

Az ágost. evang. híveknak tudomásul adatik, hogy május 12-én délelőtt 10 óraker az e célra kibérelt helyiségben istentisztelet fog tartatni, melyre a tisztelt hívek emmel meghívattak. Korosy Emil, evang. lelkes. Gallé Emil, egyh. felügyelő.

A helybeli főgymnasiumban az írásbeli érettségi vizsgálatok május hó 16., 17., 18., 20. és 21-én, a szövebeliek 24-én fognak megtartatni.

Közlekedésügy. A közigazgatási bizottság legutóbbi üléséből szépen megokolt felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, melyben kifejti, hogy a zombori különösen nagy személyforgalmi állomásnak milyen puruttya váróterme van és kéri, hogy a mindenfelől hangzatosított méltányos igényekhez képest minél előbb kibővíttessék. Egyuttal bizonyára gond lesz arra is fordítva, hogy a pénztár elé vas-iztonga állíttassék, hogy a mostani lökdélődésnek vége szakadjon.

Meghívó. Vettük a turin-párisi kirándulásra alakult bizottság külön meghívóját az általános programmal. A meghívó így hangzik: Helfy Ignác országgyűlési képviselő elnökele alatt, irókból, művészekből, országgyűlési képviselőkből, bírákból, tanárokból, ügyvédekkel és más tisztos társadalmi állású férfiakból, utazó-társaság állott össze. E társaság elhatározta, hogy 1889. július 2-16. kirándulást fog rendezni Turinba és folytatólag Párisba. Az utazó-társaság vezetésére Helfy Ignác országgyűlési képviselőt keretett fel, titkárnak és pénztárnak pedig Dolnay Gyula választott meg. A kirándulás általános programja: (A részletes, kimerítő utiprogram indulás előtt adatik ki) Indulás Budapestről a Déli-vasut vonalán, 1889. július 2-án délután. Másnap Velencében tartózkodás. — Július 4-én tovább utazás. Időzők Veronában és Milanóban. Megérkezés aznap este Turinba. — Turinban július 5-én Helfy Ignác vezetésével látogatás Kossuth Lajos nagy hazánkfiánál. Egész nap Turinban tartózkodás. Másnap tovább utazás, a montenis alaguton keresztül, Dél-Franciaország felé, Párisba. Párisban időzők július 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13. Az ottani Magyar-Egyetel tagjainál és Párisban tartózkodó egyéb honfitársainkál alakuló kalauzólo-bizottság vezetése mellett, 15-20 főnyi csoportokra eloszolva, célszerűen megállapított napiprogram szerint, a látványok megtekintése és a kiállítás látogatása. A lakást és ellátást úgy Velencében, mint Turinban és Párisban egész ott tartózkodás alatt a közös pénztár fedezi. Ilyképen az utazás és ellátás együttes költsége, második osztályú kupékban, kényelmesen és nyugodtan utazva: 160 frt. A Párisban való előirt tartózkodás után, a jegy még 20 napi érvénnyel bír, mely időt ki-ki tetszése szerint tölthet el s visszautazhatik bármely vonattal. A kirándulásban hűgylek is vehetnek részt, a kik kényelméről különösen gondoskodva lesz. Részt vehetnek családtagok is, de tíz éven aluli gyermekek nem. A részvételi-díj két részletben fizetendő: 60 frt előzetesen a beiratkozásnál, 100 frt pedig június hó 25-ig, mindenkor Dolnay Gyula titkár és pénztáros kezéhez és nyugtájára, Kecskeméti utca 13. szám alatt, hol a kirándulási bizottság irodája van. Felvilágosítások nyerhetők még a délutáni órákban, az irói és művészi körben is, az ott található rendező bizottsági tagoktól. — A részvételi-díj teljes összege egyszerre is lefizethető. Utelvélen nem szükséges. — Az utra egyszerű utazó-ruha és fekete szalonöltöny viendő. A kirándulás zártkörű, csak meghívottak vehetnek részt. Meghívót csak a rendezőbizottság adhat ki. Telát meghívók kieszközölése végett a rendezőbizottság tagjaihoz lehet folyamodni azoknak, kik ily külön meghívóra igényt tarthatnak. A létszám bizonyos határig terjedhet. Tul jelentkezés esetében előjoggal azok bírnak, kik a 60 frt előírászatet korábban beszolgáltatták, annál fogva célszerű az első részletdíjat mielőbb befizetni. A rendezőbizottság megbízásából és nevében Dolnay Gyula.

Hímen. Marberger Márk feketehegyí földbirtokos május hó 19-én vezeti oltárhoz Basch Fanika kisasszonyt Dunavecsén.

Elveszett tárgyak. Folyó évi április 14-én Preszly János keryajjai jegyző a határban fekvő tanyájáról 6 drb anya birka és 5 drb bárány elveszett. Zombori szbíró.

Körrendelet. Tapasztaltatván, hogy a nagy-szebeni országos tébolydába számos oly gyógyíthatatlan elmebeteg is került, ki kellő felügyelet mellett házi vagy községi ápolásba lett volna adható, szükségesnek tartom az alapszabályoknak a betegek felvételére vonatkozó 17. és 18. §-ait hatályon kívül helyezni s ezen szakaszok helyébe a nevezett országos tébolyda alapszabályaiba következő felvételi pontokat iktatni: Az elmebeteg elmebeteg elhelyezéséhez a m. kir. belügyminiszterium engedélyre szükséges. Ezen engedély kieszközölésére a következő okmányok terjesztendők fel a nevezett miniszteriumhoz. I. Kórkalkalmazásban levő orvos által arról adott bizonyítvány, hogy a felveendő egyén elmebeteg és hogy közveszélyes, vagy gyógyítható-e? A beteg közveszélyes voltának indoklására tüzetesen felsorolandók mindazon körülmények, melyek a felveendő házi vagy községi ápolásra alkalmatlannak mutatkozik. 2. Az elmebeteg kezelő orvosa által kiállított kórrajz melyben részletezve vázolandók mindazon mozzanatok, melyek a betegség körülményeire, keletkezésére, kifejlésére és lefolyására vonatkoznak. Ha ezen okmányok alapján a belügyminiszter a beteg felvételét engedélyezi: úgy erről az illető fél, vagy hatóság, valamint a tébolyda igazgatója egyidejűleg értesítetik. A betegnek és fizetni köteles rokonainak részbeni vagy teljes fizetéseketlenességét igazoló okmányok beszerzése és felterjesztése iránt a tébolyda igazgatója saját ügykörében és a beteg elhelyezése után intézkedik. 18. §. Fizető betegeket a tébolyda igazgatója belügyminiszteri engedély nélkül is felvehet. Az ilyen betegek felvételéhez a következő okmányok mutatandók be az intézet igazgatójának. 1. Jogérvényes fizetési nyilatkozat, mellyel a beteg elhelyezők magukat arra kötelezik, hogy az ápolási díjakat évnegyedeként előre pontosan megfizetik, a beteg netaláni elhalálozása esetén, a temetési költségeket megtérítik és a beteget az intézet kívánatára bármikor visszaveszik. A mennyiben a gyógyítható de nem közveszélyesnek jelzett beteget elhelyezők fizető képessége iránt kételyek merülnek fel, az intézet igazgatósága tartozik a fizetési kötelezvényen kívül az illetők fizetőképességére vonatkozó hatósági igazolvány benyújtását is követelni. Nem közveszélyes, gyógyíthatatlan fizető betegek csak akkor vehetők fel, ha ezáltal az illető betegosztályon, a melyre a felveendő beteg állapotánál fogva elhelyezésre kerül, a beteglétszám túlemlkedése be nem áll és ha az elhelyezők fizetőképessége iránt minden kétely ki van zárva. 2. A 17. §-ban elősorolt kellekekkel bíró és hatósági orvos által kiállított orvosi bizonyítvány. 3. Az elmebetegnek a 17. §-ban említett mozzanatok tekintetbe vételével a gyógykezelő orvos által szerkesztett kórrajza. Erről a törvényhatóságot saját alhoztartása végett azon felhívással értesitem, hogy annak közteszámára jutása iránt a legkiterjedettebb mérvben intézkedjék. Budapest, 1889. évi április hó 8-án. A miniszter helyett: Lukács György s. k. államtitkár.

Hímen. Benedek Sándor nagyköri államasvanti mérnök, május hó 19-én a zombori izr. imaházban oltárhoz vezeti Weidinger Sarolta k. a. Weidinger Sándor helybeli kereskedő kedves és szellemes leányát.

A Bács-Bodrogh vármegyei gazdasági egyesület f. évi május hó 30., 31., június hó 1. és 2. napjain Baján baromfi-kiállítással összekötött szarvasmarha-, juh-, sertés-kiállítást és tenyészállat vásárt tart. Díjak: Szarvasmarhákra 15 díj = 900 frank aranyban. Juhokra 5 díj = 150 frank aranyban. Sertésekre 5 díj = 150 frank aranyban. Baromfiakra 8 díj = 112 frank aranyban és arany-, ezüst- s bronce-érmékről szóló oklevelek. Istálló felszerelési tárgyra, istálló-, akol-, oltervezetekre, baromfi-ketreczekre, költő-gépekre stb. oklevelek. Programot, bejelentő-ívet küld s nyíndnemű kérdésközdésre készséggel felvilágosítást nyújt május 21-éig a gazdasági egyesület titkára (Zombor), azontul a rendező-bizottság (Baja). Kelt Zomborban, 1889. május hó. Schmausz Endre, elnök. Rombay Dező, titkár.

Érdekes döntvény. Elfőrdült eset alkalmából a kereskedelmi miniszter 1889. március 30-án döntvényileg kimondotta, hogy a kormányhatóságilag megerősített alapszabályokkal bíró testületek, egyletek, szövetkezetek és társulatok által alapszabályaik értelmében tartandó rendes és rendkívüli köz- és választmányi gyűléseiket a rendőrségnek bejelenteni nem kötelesek.

Ki a Siharába! Mely tisztelettel jelentem, hogy vasárnap, e hó 12-én d. u. 3 óraker az első tamburás banda játéka mellett a sikarai új esárdát megnyitom s a t. vendégeknek finom hideg és meleg ételkkel és tiszta italokkal szolgálatokra állok. Zombor, 1889. évi május 8. Pánesits Sándor vendégfő.

A gabnaüzlet kilátásai. A földmíveléstügyi miniszterium jelentései az aratási kilátásokról, nem a legkedvezőbbek, de a budapesti gabnacsarnokban nem igen hajlandók — írja a „Magyar Pénzügy“ című közgazdasági szaklap — ezt elhinni és a furlangosak a következő incidensre vezetnek vissza az aratási jelentések komor színezetét. Midőn Szapary gróf mint elnök buscrot vett az orsz. gazdasági egyesülettől, Desseffy Aurél gróf utódja az elnöki székben azt hangzatoskta, hogy a földmíveléstügyi miniszternek befolyást kell gyakorolni az árak szabályozására. A gabnatőzsdé bílségi kieszték: hogy tehát kedvezőtlen aratási jelentésekkel kell a gabnaárakat emelni és lehetővé tenni, hogy a készletek jól értékesíthetők legyenek. Ily tözsdéi vélemények természetesen minél kevesebb értékkel és alappal bírnak, de annyi tény, hogy a beérkező magánjelentések sokkal kedvezőbbek, mint a hivatalos jelentések. A buza-készletekre nézve is, írja ugyancsak a „Magyar Pénzügy“ igen eltérők a nézetek. Vidéken már nem lehetnek jelentékenyek a készletek, mert különben a hozatal a fővárosba is sokkal nagyobb mérvű lenne. A budapesti készletek is már erősen megapadtak, de valószínű, hogy még mindig körülbelül egy millió métermázs buza van a fővárosban elraktározva. A hozatal a fővárosba az elmult héten is gyenge volt, mit az árutulajdonosok magas árak követelésére használtak fel. Ez sikerült is, mert a tiszavidékről jelentett szárazság következtében a piacon tényleges javulás állván be, a malmok kénytelenek voltak a tulajdonosok árkövetéseit megfizetni.

Meghívó. Az ó-becei polg. magyar dalkör 1889. május 19-én, vasárnap, a helybeli első zenekar közreműködésével a nagyvendéglő dísztermében zártkörű táncvígalmommal egybekötött alapszabályszerű hangversenyt rendez. Családjegy: 1 frt 80 kr. Személyjegy: 80 kr. Az egyesület pártoló tagjai a belépti díjak felét fizetik. Kezdeté pont 8 óraker. A tiszta jövedelem egy zongora beszerzési alapul fog letéetni, miért is felülfizetések közszenettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Műsor: 1. Felolvasás. Olvassa Szűcs János ur, az „Ó-Becse és Vidéke“ társzerkesztője. 2. Lammemoori Lucia, Donizetti operájából. Előadja a vegyes kar. 3. Szavalt. 4. Magyar népdalok. Szóló ének zenekísérettel, éneklő ifj. Antal András ur. 5. Desperát ur. Vig monológ, előadja Obaleczky Gyula ur. 6. Népdal fűzer. Wagensemmer János-tól. Éneklő a férfi kar. 7. Egyveleg. Citerán előadja Obaleczky Gyula ur. 8. Induló. Előadja a vegyes kar.

Elvi határozatok iparügyekben. A békéltető bizottságok az ipartörvény 176. §-a alapján csak oly magánjogi természetű ügyekben bíráskodhatnak, a mely ügyekben hozott határozat ellen a meg nem elégedő fél a törvény rendes útján orvoslást kereshet. Szőkevény tanonc visszahozatala iránt előterjesztett kérdés nem tartozik az ipartörvény 176. §-a szerint megbírálandó esetek közé. — Segélypénztárak létesítését a békéltető bizottság segédtagjainak választására összehívott ülésen a segédek többsége határozta el. A segélypénztár alapszabályait a békéltető-bizottság iparos és segédtagjai az iparhatósági biztos által egybechívott és elnökele alatt tartandó ülésen állapítják meg. Az alapszabályok megállapítása és jóváhagyása után a békéltető-bizottság az alapszabályok módosítását saját hatáskörében sem eszközölheti, ha az alapszabály módosítása iránti határozathozatal a segélypénztár közgyűlésének tartott fenn.

1859. sz.
kig. 1889.

Pályázat.

Bajmok községben megüresedett aljegyzői állás **f. évi május hó 14-ik napján délelőtt 10 órakor** Bajmokon megtartandó választás útján fog betölteni.

Ezen állásért pályázók a minősítésüket igazoló bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket hozzám bezárólag május hó 13-ik napjáig nyújtásuk be. Később érkező folyamodványok figyelembe vételét nem fognak.

Az aljegyző évi fizetését 400 frt készpénz és 1/4 telek föld használatáért képezi.

B. Almáson, 1889. évi ápril hó 27-én.

Deák Zsigmond,

3-3

főszolgabíró.

Hirdetés.

Miután a bácsi segélyszövetkezet 5, illetve 5 és egy negyed évi ciklusa 1888. évi december hó 31-én lejárt, és az 1889. évi február hó 2-án tartott felosztási közgyűlés határozata folytán a nevezett szövetkezet minden részvényesit és hitelezőit immár kielégítette: ezennel közlirre teszi a nevezett szövetkezet igazgatósága, hogy mindazok, akiknek netalán a bácsi segélyszövetkezetet bármilyen követelésük lenne, a kereskedelmi törvény 245. §-ában körülírt időtartam alatt magukat a zombori m. kir. törvényszéknél jelentsek be.

Kelt Bácsban, 1889. évi ápril hó 27-én.

Schweizer Ignác,

3-3

igazgató.

Földhaszonbérleti árverési hirdetés.

Alulírott mint kiskoru Birvolszky György és Péter kirendelt gyámja, ezennel közlirre teszem, hogy gyámoltjam tulajdonát képező a Zombor városi határban, az ó-szivaci országuton (keleti és nyugati gradina pusztában) az u. n. Birvolszky csárda közvetlen szomszédságában fekvő 212 kat. hold 1039 □ öl szántóföldet, egészben, esetleg több részletben, a rajta levő gazdasági épületekkel együtt **f. évi november hó 1-1-ik kezdve 5, illetve 6 évre, 1889. évi május hó 19-ik napján délutáni 2 és 3 óra között**, a helyszínen megtartandó nyilvános szóbeli árverésen bérbeadom.

Az árverési feltételek alulírottól folyó hó 5-étől az árverés napjáig mindenkor megtekinthetők.

Kelt Zomborban, 1889. évi május hó 3-án.

3-3

Zákó Milán.

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint a 20 év óta Zomborban, a fő-utcában levő

férfi-ruha üzletemet

1889. évi május hó 1-jétől kezdve a Gromon-utca, a városháza átellenében, ezelőtt Kaufmann S., jelenleg a Zombori Takarékpénztár bérházába helyezem át.

Kiváló tisztelettel

6-5

Gross S.

986. sz.
1889.

Katymár községétől.

Hirdetés.

Alulírott községi elöljáróság részéről ezennel közlirre tétetik, miszerint az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a értelmében a községet, mint erkölcsi testületet illető vadászati jog, Katymár község határát illetőleg, **f. évi augusztus hó 11-ik napján d. u. 3 órakor** Katymár községében, 1889. évi október hó 1-től 1895. évi szeptember hó 30-ig bezárólag tartó időszakra, nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Katymár 1879. ápril hó 23-án.

Oláh László.

Hünfner József,

3-2

biró.

Hirdetés.

Van szerencsém a t. c. közönség becses figyelmébe ajánlani **fris töltésű ásványvizeimet,**

továbbá bátor vagyok a t. c. közönség tudomására hozni, hogy a rég ismert és jó hatással bíró

borszéki viz főraktárát

birom, és az alant jegyzett áron vagyok képes a t. c. közönség b. rendelkezésére bocsájtani, u. m.:

1 1/16 lit. üveg 25 kr.

Tisztelettel

1 " " 20 kr.

1/2 " " 15 kr.

Sztrilich Zsigmond.

STOÓSZI

hidegviz-gyógyfürdő

Felsőmagyarországban, egy minden oldalról fenyvesekkel borított, hegyek által védett s csakis délnéki nyílt völgyben fekszik. 2000' a tenger színe felett.

I. rangú klimatikus gyógyhely.

igen korai tavasszal és hosszú szép ősszel, különösen mell-, gyomor-, hörgő-, közhvényes és idegbántalmak s női betegségek stb. ellen.

Fürdőevad kezdete május 20.

hidegviz-gyógyfürdő, tejkúra, fenyőfürdők, massage és villamos gyógykezeléssel.

Fürdő-orvos: **Dr. Czifrusz Dezső,** fővárosi gyakorló-orvos s nögyógyász.

Szépén berendezett szobák 1 és 2 teljesen felszerelt ágyval 60 krtól 2 frt 40 krig naponta; teljes napi étkezés 1 frt 20 krtól 1 frt 35 krig. — Junius 15-ig és szeptember havában tetemes leengedés. — Menet és térti-jegyek minden nagyobb vasúti állomáson 33 1/2 % kedvezmény mellett adnak ki. — Posta helyben. Vasúti állomás: (1 óra) Szomolnok-Huta. — Távírdá-állomás: (3/4 óra) Szomolnok. Bővebb felvilágosításokkal szolgál és előjegyzéseket szobákra elfogad

3-3

A fürdő kezelősége.

1633. szám.

kig. 1889.

Pályázat.

Felső-Kovil községében betöltendő s 300 frt évi fizetéssel javadalmazott adóvégrehajtói állásra pályázatot nyitok.

Pályázni szándékozók kellően felszerelt kérvényeiket **folyó hó 25-ig** nálam nyújtásuk be.

A megválasztandó, szabad idejében a jegyzői irodában írásbeli munkálatokat végezni köteles leend.

Titel, 1889. évi május hó 3-án.

Dr. Nagy Kálmán,

3-2

főszolgabíró.

Hirdetés.

Egy hat lóerejű **gőzcséplő-gép** (Robey rendszerű) patent vaskeretű cséplőszekrényvel és az ahhoz tartozó szerszámokkal és műszerekkel, mind jó karban, jutányos áron eladó. Bővebbet **Raichl Frigyesnél** Apatinban, sörház-utca.

198. sz.
kig. 1889.

Tataháza községi hivatala.

Vadászat bérbeadása.

Tataháza községe képviselőtestületének f. évi ápril 26-án 8. szám alatt hozott határozatával, községünk határában a vadászati jog f. évi augusztus 15-től kezdve hat évre, **junius 10-én délutáni 4 órakor** nyilvános árverésen bérbe fog adatni. Kikiáltási ár egy évre 20 frt, melynek 10%-a az árverés megkezdése előtt leteendő. Árverési feltételek a jegyzői irodában betekintethetők.

Tataháza, 1889. május 5-én.

Deák István,

Tüske Márton,

jegyző.

3-2

biró.

5318. szám.
tkvi 1889.

Árverési hirdetés.

A szabadkai e. f. kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közlirre teszi, hogy a szabadkai kir. törvényszék területéhez tartozó, a kishegyesi 89. sz. tjkvben A. I. 94. hr. sz. alatt foglalt ház, udvar és kertből álló ingatlanra nézve a végrehajtási árverés elrendeltetvén, ezen ingatlan a kir. kincstár végrehajthatóknak Stern Lipót és neje Stein Julianna, jelenleg kulai lakosok végrehajtást szenvedők elleni 263 frt 98 kr tőke s járulékaik iránti végrehajtási ügyében 387 frt tőke megállapított kikiáltási árban 1889. évi **julius hó 9-ik napján d. e. 10 órakor** Kishegyes községében a fentebb kitett kikiáltási ár 10%-ának bántéppénz fejében leendő lefizetése után, nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Kelt Szabadkán, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1889. ápril 16-án.

A szabadkai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Hirdetés.

Néhai Milutinovic Szvetozár birtokához tartozó, a zombori határon fekvő, 117 1/2 lánca **szállási föld**, az épületekkel együtt, szabadkéből eladó.

Közelebbi értesítések kaphatók

Ivacsković Szvetozár

műépítésznél **Belgrádon.**

6-4

1573. szám.

kig. 1889.

Pályázat.

Mosorin községében 300 frt évi fizetéssel javadalmazott irnoki állásra pályázat nyitattik.

Pályázók felhivatnak, hogy kellőleg okmányolt kérvényeiket **folyó évi május hó 25-ig** hozzám nyújtásuk be.

Kelt Titelen, 1889. évi május hó 2-án.

Dr. Nagy Kálmán,

3-2

főszolgabíró.

1647. sz.

1889.

Pályázati hirdetés.

A topolyai járáshoz tartozó Csantavér községben rendszeresített II-od községi irnoki állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állás javadalmazása 300 frt.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, miszerint Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának 6./1887. sz. a. alkotott szabályrendelete 9. §-a értelmében felszerelt sajátkezüleg irt folyamodványukat **f. évi május hó 30-ig** hozzám amnyival inkább nyújtásuk be, mivel később beérkezők figyelembe vételét nem fognak.

Választási hatánapul f. évi június hó 4-ik napjának d. e. 9 órája Csantavér községéhez kitézetik.

Topolyán, 1889. évi április hó 30-án.

Császár Péter s. k.,

3-2

főszolgabíró.

Hirdetés.

Alulírott község elöljárósága részéről közlirre tétetik, miszerint a község területén a vadászati jog az 1889. évi augusztus hó 1-én kezdődő 6 évi bértartamra leendő bérbeadásának feltételei a jegyzői irodában megtekinthetők; egyúttal a vadászati jog f. évi június 2-án Felső-Szt.-Iván községében d. u. 3 órakor fog haszonbérbe adatni.

Felső-Szt.-Ivánon, 1889. május 1-én.

Horváth Máté,

Csilits Alajos,

jegyző.

3-2

biró.

Alkalmazást keres.

Egy fiatal végzett gazda, ki az adai m. kir. földműves-iskolát jó sikerrel végezte s azonfelül két évi gyakorlata van: egy kisebb gazdaságban ispáni, nagyobbban pedig egy ehhez megfelelő állást óhajtaná elnyerni szerény feltételek mellett.

3-1

Schäffner Károl
sörfőzdéjében Zomborban
 kapható
KIVITELI (EXPORT) PALACK-SÖR

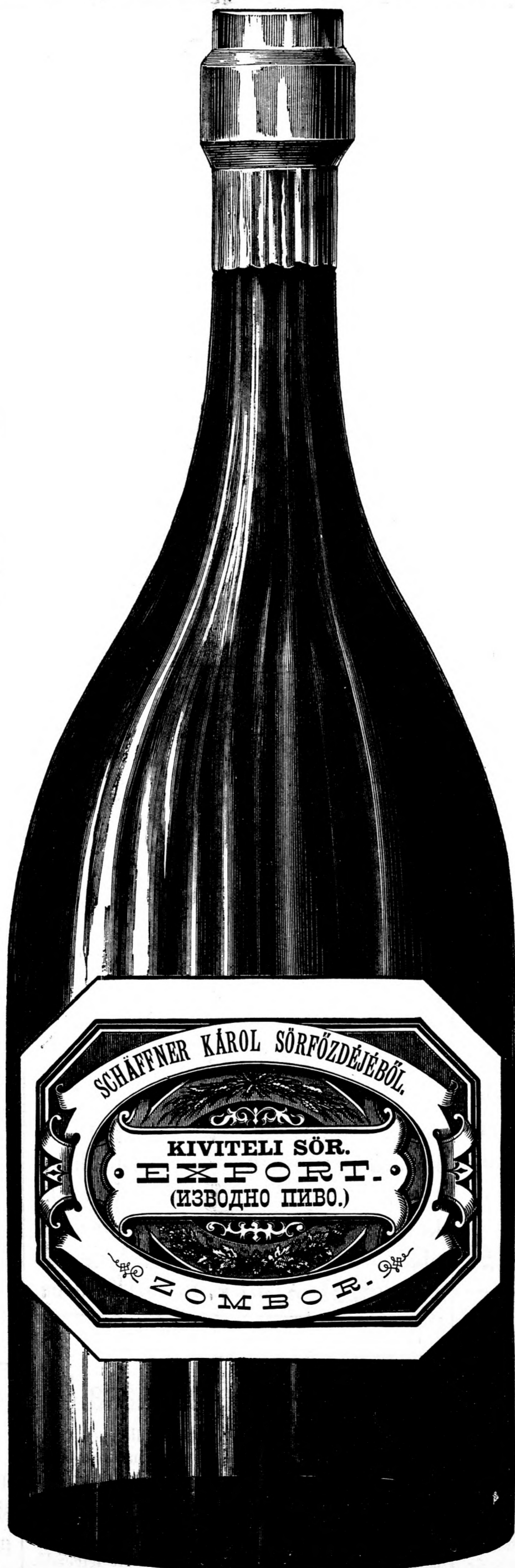
Zomborban:

a házhoz szállítva

25 félliteres

üvegekben.

A sörös palackok és ládák üresedés-kor azonnal, de legkésőbb a szállításától számítva 6 hét alatt visszaszolgáltatandók.

Vidékre:

ládánként csomagolva

golva

50 félliteres

üvegekben.

A sörös palackok és ládák üresedés-kor azonnal, de legkésőbb a szállításától számítva 6 hét alatt visszaszolgáltatandók.

Melléklet a „Bácska“ 37-ik számához.

Törvényellenes távollévő hadköteles.

Szabó Mátyás 1831. évben Felső-Szent-Iván községben született és eddigi távollévő maradására nézve igazolatlan távollévőnek kimondott hadköteles, mesterségére booskoros, legközelebb volt lakhelyéről Ó-Becseről, mielőtt neki a határozat kézbesített volna, ismeretlen helyre eltávozott, nyomozása ezennel elrendeltek. Bajai szbíró.

Az adai m. kir. földműves iskola gazdaságában 2 darab 4 1/2 éves, 1 db 2 1/2 éves, 1 db 1 1/4 éves tenyészkan eladásáról értesültünk. Ajánljuk gazdáink figyelmébe. Az állatok tenyésztésre még igen megfelelők s tiszta mangalica véretek. Ugyanitt eladó 3 számfelötti, 4 éves és 1 db 2 éves koca.

Gyümölcsfáink feltűnően tele voltak és vannak virággal, de mi haszna, mikor annyi rajtuk a hernyó, hogy szőszert egészen lelegelik a fák leveleit és így esirájában előlik a gyümölcs kifejlődését. Szőlőnkben a szilvafák egészen csupaszkok s a hernyó fűrtökben tapad rajjuk. Pedig a kapitányság annak idején szorgalmazta a hernyóirtást, de úgy látszik teljesen sikertelenül.

A Z. és V. című lapnak f. é. május hó 5-én kiadott számában a hírek rovatában felvett azon közlemény, hogy Preszly János Kernyaja község jegyzője állásától felfüggesztetett volna, teljesen alaptalan.

A mi filozófusunkról írja egy budapesti lap: Dr. Schmitt Jenő a filozófus, a ki magyar kormányköltésben most Németországban folytatja tanulmányait, legutóbb német nyelvű röpiratot adott ki Ibsenről. A már is egész halomná nőtt Ibsen-literatúrának Schmitt Jenő azt a nézetet fejtegeti, hogy Ibsen a dráma történetében érdekes alak, de alakjait lélektani szofizmával terenti meg s azok hiájával vannak a legelső és legnagyobb követelményeknek: a valószínűségnek. E mellett egy másik nézetének ad kifejezést, hogy t. i. a modern dráma csak akkor fog virágozni, ha a már Shakespearétől kezdve maig eljött görög pathoszt beviszik a modern dráma s nem az egyén kiválására a társadalomból. hanem a társadalomban élő egyénre fektetjük a fősúlyt (?).

A táviratozó közönség érdekében. Hogy a táviratok helyes és rendes időben való kézbesítését ellenőrizhessem, felhívom a t. táviratozó közönséget, miszerint saját érdekében a kézbesítési vénynek megfelelő helyén, a kézbesítési időt sajátkezűleg bejegyezni sziveskedjék. Budapest, 1889. május 1. M. kir. posta és táviratigazgatóság.

Lopott tárgyak. Csapó József kupuszina lakos kárára annak istállójából ismeretlen tettesek által folyó hó 23-án következő leírása 2 drb ló a reájok való összes számmal ellopott, u. m. egy 8 éves, 151 cm. magas, sárga szőrű, esillagos homloku, első jobb lába kese, kanea, egy 2 éves, 160 cm. magas, jég és bélyeg nélküli pej eskő. Apatini kir. jbiróság.

Sorsjegyek lebélyegzését a zombori m. kir. adóhivatalnál is lehet eszközölni.

Halálozás. Mely gyász érte Szalay Károly parabutyi földbirtokost, a vármegyei közélet kiváló tagját. Mint őszinte részvétellel értesülünk, fia, Szalay Dezső, folyó hó 4-én élte virágában Győrött elhunyt. A boldogult vidékünk ifjúságának kedvelt és rokonszenves tagja volt és nagyon sokan gondolnak fájó szívvel korai halálára. Vajha a mély és őszinte részvét, mely széles körökben nyilvánul, enyhíthetné a gyászoló keservét! A kiadott gyászjelentés így szól: Alulírottak, magunk és számos rokonaink nevében, otthonunktól oly távol ért fájdalomtól megtört szívvel közöljük, forrón szeretett fiunk, illetve testvérünk, Szalay Dezső kereskedőségének, f. évi május hó 4-én esti fél 9 órakor, életének 24-ik évében, hagnyában 2 héten általi szenvedés után bekövetkezett gyászos halálát. A boldogultnak földi maradványa f. hó 6-án reggel fél 10 órakor fog a r. k. vallás szertartásai szerint a győrbelvárosi köztemető halottas házából az örök nyugalom helyére letétni. Az engesztelő szentmise-áldozat folyó hó 11-én reggeli 9 órakor fog a bácsmegeyi parabutyi r. k. templomban az Urnak bemutatni. Győr, 1889. május hó 5. Áldás és béke hamvaira! Szalay Károly, Szalay Hoffmann Krisztina, az elhunyt szülei; Szalay József, Skultéty Szalay Eszter, az elhunyt testvérei; Skultéty Ferenc, az elhunyt sógora; Szalay Zsigory Szandy, az elhunyt sógorja. — Isten adjon örök nyugalommal szendergő porainak! r. l.

A gabnaüzlet helyzete. (A „Magyar Kereskedők Lapja“ tudósítja.) Az utóbbi napok folyamán a pesszimizmus némileg csökkent és az üzlet fejlődése iránt jobb vélemény képződött. A csökkenő hozatal, szemben a növekedő szükséglettel, már is megtette a hatást az árak javulására nézve. Az időjárás az ország számos vidékén nem elégíti ki ugyan ki gazdáinkat, különösen a Tisza vidékén nagy hiányt érzik az esőnek, de általában még nincs ok komolyabb panaszra. Az áprilisi esőtlen időjárás sok vidéken a vetéseket megcsigázta és ha ezen vidékek nem kapnak esőt május hó első felében, akkor ott kevés remény nyílik kedvező termésre, így mesélik azt bizonyos körök, melyek már ehhez képest őszi buzavételekbe is boosátkoztak. Részünkről figyelemzetjük az érdekelteket, hogy egyes vidékek kedvezőtlenebb termése nem bír döntő befolyással, sem az ország termésére, sem az árak képződésére. Általában korai dolog már most termésbecslésekbe boosátkozni, mert a hol most sópáncolnak, lehet még a legjobb, és a hol dicsekednek, lehet majd a legrosszabb termés. Amerikában igen bő termést várnak és ehhez képest lehajják az árakat. A külföldi piacok az amerikai olesó árak befolyása alatt csendes hangulatot jelentenek és az árállások mindenütt annyira alacsonyak, hogy a legcsekélyebb indok beálltánál, lényeges emelkedést remélünk.

Hajók menetrendje. Lefelé: Budapestről indulás naponként éjjeli 11 órakor. Baja 6 ó. 45 p. reggel. Bezdán 9 ó. 20 p. Apatin 10 ó. 45 p. Gombos 12 ó. 20 p. Palánka 3 ó. 10 p. Futtak 4 ó. 30 p. Ujvidék 5 ó. 30 p. délután. — Felfelé: Ujvidékről indulás naponként 10 óra 30 percek. Futtak 11 ó. 20 p. Palánka 1 ó. 5 p. délután. Gombos 5 ó. Apatin 7 ó. este. Bezdán 8 ó. 55 p. Baja 3 ó. 45 p. éjjel. Budapestre érkezik 2 ó. 45 p. délután.

Irodalom.

Uj könyvek. Bartók, Erdőzűgás. Költemények. Ára 1 frt 50 kr. Markovitch, A szöghaju. Orosz regény. Ára 1 frt 20 kr. Verne Gyula, Haza Franciaországba. Ára 1 frt 60 kr. Verne Gyula, Egy sorsjegy. Ára 1 frt

20 kr. Mocsary, A régi magyar nemes. Észrevételek Grünwald Béla a „Régi Magyarország“ című munkájára. Ára 2 frt 40 kr. Vas Gereben Összes Munkáinak X-ik kötete. Ára 2 frt. Szana Tamás, Ujabb elbeszélők. Ára 1 frt 50 kr. Salamon Ferenc, Irodai tanulmányok. I—II. kötet. Ára fűzve 3 frt 60 kr. Kovács Béla és Monostori Károly, A ló és annak tenyésztése. Végleges teljes kiadás. Kézikönyv lótenyésztők, lókedvelők, állatorvosok és mezőgazdák számára. Ára a vaskos kötetnek fűzve 7 frt, félbörkötésben 8 frt 50 kr. Védőtörvény és az annak végrehajtására vonatkozó Utasítás. Hivatalos kiadás. Ára 1 frt 10 kr. — Kapható Kollár József könyv-, zenemű- és papírkereskedésében Zomborban.

Kivonat

Bács-Bodrogh vármegye központi választmányának Zomborban, 1889. évi május hó 4-én tartott üléséből.

Kihagyván a kihagyandókat.

2. szám.

jk. 1889.

Olvasatott a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumnak f. évi ápril hó 18-án 23,600. szám alatt kelt intézvénye, mellyel felhívja a vármegye központi választmányát, hogy az országgyűlési képviselőválasztók 1890. évben érvényvel bíró névjegyzékének a folyó évben eszközölni kiigazítása iránt akként intézkedjék, miszerint e részben szükséges munkálatok az 1874. évi XXXIII., 1875. évi VI. és az 1876. évi XVIII. t. c.-ben foglalt rendelkezések legpontosabb betartása mellett, a megszabott határidőkben lelkiismeretesen teljesítsenek.

V.

Minek folytán a vármegyei képviselőválasztók névjegyzékének kiigazítására az 1876. évi XVIII. t. c. 1-ső §-a alapján az egyes képviselőválasztókerületekbe a következő küldöttségek határozattal kiküldetni, és pedig:

I. Az almási választókerület 1. Jankovác, 2. Mélykút, 3. Felső-Szt-Iván, 4. Csávoly, 5. Réms, 6. Kisszállás, 7. Matheovics és 8. Tatalháza községeibe az A) küldöttséghez:

Elnöktül: Deák Zsigmond (Almás).
Tagokul: Dr. Boromisza Tibor (Jankovác), Auer Ferenc (Csávoly).

Póttagokul: Deák István (Tatalháza), Lajthay Benjámin (Mélykút), Csinesák János (Jankovác).

Ugyanazon választókerület 9. Almás, 10. Kumbaja, 11. Madaras, 12. Bikity és 13. Borsód községeibe a B) küldöttséghez:

Elnöktül: Latinovits Pál (Borsód).
Tagokul: Arnold Antal (Almás), Halm Emil (Madaras).

Póttagokul: Nágel Nándor (Kumbaja), Pilaszánovits Péter (Borsód), Tománovics György (Bikity).

II. A rigyciai választókerület 1. Vaskút, 2. Gara, 3. Katymár, 4. Rigycia, 5. Sztanisics és 6. Krusevlya községeibe az A) küldöttséghez:

Elnöktül: Latinovits Géza (Borsód).
Tagokul: Ribovics Endre (Gara), Maison Mihály (Rigycia).

Póttagokul: Penez Ádám (Gara), Pacher Béla (Vaskút), Neszmírák Mátás (Rigycia).

Ugyanazon választókerület 7. Báthmonostor, 8. Csataalja, 9. Baracska, 10. Dautova, 11. Szántova, 12. Béreg, 13. Kolluth és 14. Gákova községeibe a B) küldöttséghez:

Elnöktül: Dr. Zalár István (Borsód).
Tagokul: Tápay Péter (Szántova), Láng Márton (Csataalja).

Póttagokul: Rogovits Ignác (Dautova), Paul József (Szántova), Relák Nándor (Báthmonostor).

III. Az apatini választókerület 1. Apatin, 2. Bezdán, 3. Monostorszegh és 4. Kupuszina községeibe az A) küldöttséghez:

Elnöktül: Wény Márton (Apatin).
Tagokul: Hegyesi Ferenc (Bezdán), Dr. Schmausz Antal (Apatin).

Póttagokul: Kapetanovits Ján. (Monostorszegh), Bosnyák János (Bezdán), Krieg Károly (Apatin).

Ugyanazon választókerület 5. Prigl.-Szt-Iván, 6. Szóna, 7. Ó-Sztopár és 8. Doroszló községeibe a B) küldöttséghez:

Elnöktül: Gräber Gyula (Szóna).
Tagokul: Rauschenberger Ad. (Pr.-Szt-Iván), Garay József (Doroszló).

Póttagokul: Geiszt Béla (Doroszló), Bressovszky Vazul (Ó-Sztopár), Zombory János (Szóna).

IV. A hódásghí választókerület 1. Bressztovác, 2. Karavukova, 3. Bogojeva, 4. Déronya, 5. Rác-Militics és 6. Parabuty községeibe az A) küldöttséghez:

Elnöktül: Radoyich Endre (Rác-Militics).
Tagokul: Willmann Mátás (Hódásgh), Berecz Károly (Bogojeva).

Póttagokul: Zányi Bódog (Bressztovác), Antics Jusztin (Déronya), Rumbach Mihály (Karavukova).

Ugyanazon választókerület 7. Hódásgh, 8. Veprovác, 9. Filipova, 10. Lality, 11. Keresztur és 12. Cservenka községeibe a B) küldöttséghez:

Elnöktül: Vissy József (Hódásgh).

Tagokul: Martin József (Filipova),

Leibach Péter (Cservenka).

Póttagokul: Leibach Konrad (Cservenka), Popovics Milán (Lality), Arnold Károly (Keresztur).

V. Az uj-verbázi választókerület 1. Topolya, 2. Hegyes, 3. Szegegy és 4. Feketehegy községeibe az A) küldöttséghez:

Elnöktül: Radimetzky Ferenc (Topolya).
Tagokul: Jansz János (Szegegy), Cziráky József (Hegyes).

Póttagokul: Bakay Károly (Feketehegy), Weinrich Dániel (Szegegy), Bodrog Mór (Topolya).

Ugyanazon választókerület 5. Kúla, 6. Ó-Verbász, 7. Uj-Verbász, 8. Torzsa, 9. Kucura és 10. Kis-Kér községeibe a B) küldöttséghez:

Elnöktül: Városvy Károly (Uj-Verbász).
Tagokul: Schneeberger János (Uj-Verbász), Maximovits Milán (Kúla).

Póttagokul: Simon József (Kis-Kér), Luskánecz Bertalan (Kucura), Popovits István (Kúla).

VI. A kernyajai választókerület 1. Bajmok, 2. Pacsér, 3. Ó-Morovica és 4. Bajsa községeibe az A) küldöttséghez:

Elnöktül: Császár Péter (Topolya).
Tagokul: Vojnits Dávid (Ó-Morovica), Matkovits Bertalan (Bajmok).

Póttagokul: Kunszabó Antal (Ó-Morovica), Szilvassy János (Bajsa), Bogoy Ódön (Pacsér).

Ugyanazon választókerület 5. Nemes-Militics, 6. Csonoplya, 7. Kernyaja, 8. Ó-Szivac és 9. Uj-Szivac községeibe a B) küldöttséghez:

Elnöktül: Zsupánszky Lyubomir (Ó-Szivac).
Tagokul: Jovánovits Mladen (Ó-Szivac), Kaich József (Ns.-Militics).

Póttagokul: Eimann Károly (Uj-Szivac), Preszly János (Kernyaja), Deák Andor (Csonoplya).

VII. Az ó-kanizsai választókerület 1. Sándor, 2. Csantavér, 3. Martonos és 4. Ó-Kanizsa községeibe az A) küldöttséghez:

Elnöktül: Eremics Milos (Martonos).
Tagokul: Kráhl Adolf (Ó-Kanizsa), Mihályi Sándor (Ó-Kanizsa).

Póttagokul: Popovics Simon (Sándor), Herez Ede (Ó-Kanizsa), Szokola Gyula (Csantavér).

Ugyanazon választókerület 5. Ada és 6. Moholy községeibe a B) küldöttséghez:

Elnöktül: Dr. Nagy Kálmán (Moholy).
Tagokul: Gajcsinovics Milos (Ada), Kelemen János (Ada).

Póttagokul: Kuglies János (Ada), Mikosevics Antal (Moholy), Ónodi József (Moholy).

VIII. Az ó-becsei választókerület 1. Temerin, 2. Járek, 3. Turia és 4. Szent-Tamás községeibe az A) küldöttséghez:

Elnöktül: Deiszler Sándor (Temerin).
Tagokul: Manojlovics Lázár (Szt.-Tamás), Matoss János (Szt.-Tamás).

Póttagokul: Lakatos Péter (Temerin), Sztójkovits Vazul (Turia), Mikovits Kálmán (Járek).

Ugyanazon választókerület 5. Ó-Becse, 6. Tisza-Földvár és 7. Petrovoszelló községeibe a B) küldöttséghez:

Elnöktül: Gombos Béla (Ó-Becse).
Tagokul: Debelyacszy Izidor (Ó-Becse), Zsótér Andor (Ó-Becse).

Póttagokul: Joczity Mladen (Ó-Becse), Dr. Deutsch Adolf (Petrovoszelló), Lakatos Béla (T.-Földvár).

IX. A kulpini választókerület 1. Cséb, 2. Glozsán, 3. Uj-Futtak, 4. Begecs, 5. Piros, 6. Kiszács és 7. Ó-Futtak községeibe az A) küldöttséghez:

Elnöktül: Eigl József (Ó-Futtak).
Tagokul: Zsigmond Gyula (Piros), Turkovits Zsigmond (Ó-Futtak).

Póttagokul: Herezeg Gyula (Cséb), Buday László (Ó-Futtak), Mihálovics Sándor (Uj-Futtak).

Ugyanazon választókerület 8. Kulpin, 9. Petrovác, 10. Bulkesz, 11. Deszp.-Szt-Iván, 12. Ó-Soóvé, 13. Uj-Soóvé és 14. Ó-Kér községeibe a B) küldöttséghez:

Elnöktül: Id. Szalay Károly (Petrovác).
Tagokul: Lajthay János (Ó-Kér), Grigorievits Péter (D.-Szt-Iván).

Póttagokul: Zsigmond Góntér (Ó-Soóvé), Hartmann János (Uj-Soóvé), Tessényi István (Bulkesz).

X. A tovarisovai választókerület 1. Obrovác, 2. Ó-Palánka, 3. Német-Palánka, 4. Uj-Palánka, 5. Gajdobra, 6. Szilbás, 7. Pivnica és 8. Paraga községeibe az A) küldöttséghez:

Elnöktül: Mezey Károly (Palánka).
Tagokul: Michelsz Károly (Palánka), Mallin Károly (Obrovác).

Póttagokul: Gruics János (Szilbás), Sztójkovits Milos (Palánka), Fischer Nándor (Gajdobra).

Ugyanazon választókerület 9. Bács, 10. Vajszka, 11. Bogván, 12. Plávna, 13. Novoszelló, 14. Tovariso, 15. Bácsujfalu és 16. Bukin községeibe a B) küldöttséghez:

Elnöktül: Kleiner Adolf (Bukin).
Tagokul: Mladoniczki Vince (Bácsujfalu), Ertl József (Bács).

Póttagokul: Payerle János (Bukin).

Mihailovits Mihály (Bács),
Marianovits Alajos (Bács).

XI. A titeli választókerület 1. Titel, 2. Lok, 3. Vilova, 4. Kovil-Szent-Iván, 5. Gardinovec, 6. Felső-Kovil, 7. Mosorin, 8. Alsó-Kovil és 9. Káty községébe az A) küldöttséghez:

Elnöktül: Horváth György (Titel).
Tagokul: Vracarics Glisó (Kovil-Szt.-Iván),
Perkovác Ferenc (Titel).
Póttagokul: Iszakovits János (Mosorin),
Szaich Gyula (Káty),
Erenits Milán (Mosorin).

Ugyanazon választókerület 10. Zsablya, 11. Gyurgyevó, 12. Goszpodince, 13. Nádaly és 14. Csurogh községeibe a B) küldöttséghez:

Elnöktül: Ráics Miklós (Zsablya).
Tagokul: Késmárky Gyula (Zsablya),
Garay Károly (Zsablya).
Póttagokul: Kátics Márkó (Csurogh),
Vucserics Uros (Csurogh),
Szerailits Péter (Zsablya).

Az ekként megalakított bizottságokba megválasztott elnök, tag és póttag urak megválasztásukról jegyzőkönyvi kivonatban határozattal értesített, — felhivatván a küldöttségeknek elnökei, hogy az 1874. évi XXXIII. törvény cikk 32. §-ának pontos és szigorú betartása mellett nevezetesen, hogy az egyes községekben a határidőt az összeírás eszközölhetése végett **különös figyelemmel a most foganatba veendő ujoncozásra megfelelő napokon** tüzék ki és erről az illető községeket **nyolc nappal** előbb értesítsék, hogy azok azt a szokásos módon közhírré tehessék, — azután pedig a képviselőválasztók névjegyzékének kiigazítását az 1876. évi XVIII. t. c. 1. §-a alapján **rögtön** ezennel **határozatilag kitérített s bezárólag folyó évi június hó 7-ig terjedő záros határidő** alatt eszközöljék.

Az 1874. évi XXXIII. t. c. 21. §-a a megválasztott összeíró küldöttségi tagokat az előirt eskü letételére is kötelezi: felkéretnek tehát a küldöttségi elnök, tag és póttag urak arra, miszerint a kérdéses kiigazítási munkálatok tényleges megkezdése előtt illetékes **járási főszolgabírójuk** s illetve **szolgabírójuknál** a törvényes eskü letétele végett jelentkezzenek, a járási főszolgabírók és szolgabírók pedig ezennel oda utasítottak, hogy a küldöttségi tagoktól az esküt vegyék ki és az erről felvett **jegyzőkönyveket** a vármegye központi választmányának **haladéknélkül** küldjék be.

Minden egyes küldöttségi elnöknek a kiigazításnak eszközölése végett az 1889. évi állandó névjegyzék, ugy a szükséges rovatok izek oly felhívással küldetnek meg, hogy a készítenő összeírás, illetőleg kiigazított névjegyzék okvetlenül **betűsoros rendben** szerkesztessék, a kiigazítási eljárás befejezte után pedig a **vármegye központi választmányának a legelső postával** küldessék be.

Megküldetni rendeltetik alkalmazkodás végett az összeíró küldöttségek elnökeinek, a vármegye központi választmányának 1874. évi dec. hó 29-én 4. kpv. sz. a hozott abbeli határozata, hogy a nem urbéres községekre nézve melyik azon szomszéd község, melytől a legkevésbé megrótt 1/4 telek föld adója vétessék az 1874. évi XXXIII. t. c. 4. §-a alapján az adómentességnek, mely az urbériséggel nem birt községekben a választási jog alapjául szolgáló „földbirtok után fizetendő.“

Az eddigi tapasztalatok alapján különösen figyelmeztetnek az összeíró küldöttségek tagjait, az 1874. évi XXXIII. t. c. 1. §-ának a választók **életkorára** vonatkozó rendelkezésekre, azon oknál fogva is, hogy a választók netán kétségbe vont személyazonossága könnyebben megállapítható legyen, mívegből mulhatlanul szükséges, hogy a **névjegyzékeknek az életkort előtűntető rovatát minden egyes választóra nézve a lehető legnagyobb pontossággal** töltsék ki.

Továbbá az ide felterjesztett névjegyzékek-ből évenként készített szokott sommás statisztikai kimutatások összeállítására nagy mérvben megnehezítették azon eljárás által, hogy egyes választók néha **több jogcím alatt** jegyeztetnek be a választói jogosultság alapját előtűntető rovatokba, míg más választóknak ebbeli jogcíme egyetlen egy rovatban sem tüntetetik ki: ennél fogva felhivatnak a küldöttségek tagjai, hogy a névjegyzékek kiigazításával **egy-egy választót csak egy jogcím alatt** vegyenek fel és ezen jogcímet az **illető rovatba pontosan** vezessék be.

Megjegyeztetik e helyütt, hogy azon választóknál, kik tisztviselők, a jogcím nem csupán az általános „tisztviselő vagy hivatalnok“ kifejezésekkel jelölendő meg, hanem pontosan kitérítendő, miszerint az illető tisztviselő mely kategóriájába tartoznak (például községi, városi, megyei, állami és az esetben mely miniszteriumhoz tartozó és minő állású (rangbeli) tisztviselő, bankhivatalnok, takarékpénztári tisztviselő stb. stb.)

Ugyancsak a fentebb érintett statisztikai kimutatások összeállításánál a múlt évben az is ta-

pasztaltatott, hogy több választókerület névjegyzéke nem volt sem **folyó számmal** ellátva, sem pedig a **jogosultsági rovatok szerint kitérítve és összesítve.**

Mínt hogy a pontosan vezetett folyó szám már megjelzi a választók számát és a kitérített jogosultsági rovatok számszerű helyessége az által nyilvánul, ha ezen rovatok összege a folyó számmal egyezik, az ilyen áttekintés pedig a névjegyzék összesítését és így a választókerületi és a főkimutatásokba való egybeállítását nagy mérvben megkönnyíti és pontosságát biztosítja, ismételt felkéretnek az összeíró küldöttség tagjai, miszerint az említett névjegyzékek községenként külön-külön **folyó számmal** láttassanak el és a kitérített **jogosultsági rovatok** községenként összesíttessenek oly módon, hogy az oldalak átvitele folytán mutatkozó **végösszeg a folyó számmal egyezzen.**

Vége az egyes községek előjárói az 1874. évi XXXIII. t. c. 32. és 35. §§-ának rendelkezése folytán első sorban az összeíró küldöttségi elnök által kiküldött összeírás határnapot a községben **legalább nyolc nappal előbb** a szokásos módon közhírré tenni kötelesek, azután a községükbeli választók összeírásánál, a névjegyzék kiegészítésénél jelen lenni, és a szükséges felvilágosításokat megadni tartozván, a törvényben előirt köteleességek teljesítésére azzal rendeltetnek felhivatni, hogy az eddigi hazafias szokást megtartva, az összeíró küldöttségeknek a szükséges előfogásokat díjmentesen szolgáltatassák ki.

Kihagyván a kihagyandókat.
K. m. f.

Jegyzette és kiadta:

Hauke Imre s. k.,

mint a központi választmány jegyzője.

A község köréből.

Tovariso, 1889. május 5.

A „Bácska“ 35. számában Kubicska Hugó által írt védekezésre bővebb információ után van szerencsém következőkben válaszolni:

Elismeri magam, hogy az árvaszámadásoknak helyes elkészítéséért 1500 frtért vállalkozott és hogy abból szerencsésen 1300 frtot már fel is vett; de azt maga sem meri állítani, hogy ezeket február 5-ig, mint határidőig, elkészítette volna.

Védekezik, hogy a községtől oly okmányokat követel, melyek nélkül a likvidáció műveletét el nem végezheti, pedig ez után a likvidációt néhány nap alatt véglegre lehet (1889. márc. 9-iki levele szerint). Az egész védekezés porhintas a község és a község szemébe.

Uram! más az árvaszámadások helyes elkészítése és a főkönyvek helyes megfektetése és más az árvatár likvidációja. Likvidáció csak a már helyesen elkészített számadások után történhetik meg. Ha ön a likvidációhoz okmányokat követel, feltételezem kell, hogy a számadások már helyesen el vannak készítve, mert a likvidációhoz nem lehet hozzáfogni, míg amazok nem készek. Aki ezt összevagyja, annak csak zavart fogalmi lehetnek.

Már pedig, hogy a számadások készek lennének, azt ön nem állítja, egyik levelében a számadások elkészíthető részéről beszél, melyet Zomborban el birt készíteni; de hogy a számadások nem készek, sőt azok helyes elkészítése még messze távolban borong a sötétség éjjeli homályában; azt meg én állítom.

Ha nem készek a számadások, súlyos mulasztást követett el, melyért bizalmat nem fog nyerni, sőt ami van, azt is elveszti.

Ha esetleg készek lennének, mit csak feltételezek, de meg nem engedek, mulasztást követett el, hogy a községi képviselőtestületnek be nem terjesztette személyesen és egyes adatokra nézve felvilágosítást nem adott. Ez fogadta őt fel, ennek tartozik az elvállalt kötelezettségről számot adni, ez fogja azokat felülbírálni.

Ha nem kész a számadás, mire való volna a likvidációhoz szükséges okmányok felterjesztése? Hisz ez csak a helyszínen történhetik, ezeknek megbírálása csakis többek jelenlétében történhetik.

Február végén a községi ordinaecos által a becsomagolt számadásokat elküldette, „itt elvégezhető részét“, mint írja, elvégeztem, de hát hol van a többi rész?

A község önnek hivatalosan megírta, hogy az ön távollétében a becsomagolt okmányokat nem bontja fel, mert önnek kötelessége azokat személyesen átadni, ha már készek lennének, a községi képviselőtestületnek. Ön erre sem nem írt, sem pedig el nem jött, ennek pedig már több mint 2 hónapja. Ki itt a hibás?

Míg kapni valója volt, minden hóban szorgalmasan eljött és az összeget szorgalmasan fel is vette, 3-4 napig dolgozott, aztán újra felment Zomborba; az egész munkálkodása itten alig 40-50 napra terjed, minden segéd nélkül. Tagadhatja-e azt is, hogy egyik levelében a honorárium felemelését követelte, ezt is csak úgy, ha kétszeri kirándulás alkalmával, 8-10 nap alatt elvégezheti a munkát, különben ott hagyja inkább a kauciót is. Evvel maga beismeri, hogy a számadások nem készek és hogy tovább folytatni nem fogja. A szerződésben áll, hogy minden a számadáshoz szükséges okmányt az árvaszék vagy pedig a járásbíróstól magának kell beszerezni, erre nézve szükséges fuvart mindig kapott.

Miféle okmányokat követel a községtől? A község minden okmányt átadott, ami csak kezei között volt: ha tehát még mára van szüksége, azt önnek kell beszerezni és nem a községi eljárásságnak.

Tagadom azt is, hogy március 9-iki levelében a községi eljárásságtól ily okmányokat követelt, azoknak erről nincs tudomásuk. Az okmánykövetelés pusztán ürügy az elvállalt kötelezettség kibúváására.

Egy önzertes ember az elvállalt kötelezettségnek eleget tesz, ha mindjárt anyagi kárával történik is, hogy megmentsse a reputációját; aki pedig csak azt nézi, hogy

magának pénzt szerezzen, pusztán ürügyeket és akadályokat kohol, hogy a szerződésileg elvállalt kötelezettségtől megszabaduljon, melyet vagy nem képes teljesíteni, vagy pedig nem akar. Nála fő a pénz, de a bizalom mellékes dolog.

Koholni egy akadályt és a községi eljárásságot alaptalanul vádolni, olcsó mesterség és könnyű dolog, de evvel sem reputációt, sem bizalmat nem szerez.

Porhintas a község szemébe, de akik jobban értenek hozzá, úgy véljük, nem lesznek általa elvakítva.

Ha a községi eljárásság, feltéve, maliciózus lenne, ez ellen van hatályos orvoslat, de jellemes és önzertes ember nem veszi ürügynek, hogy a kötelezettségtől elálljon.

Tehát:

1. Igaz, hogy 1500 frtért elvállalta az árvaszámadások elkészítését;

2. Igaz, hogy abból 1300 frtot felvett.

3. Igaz az is, hogy a községi képviselőtestületnek a számadások helyesen elkészítve mind mai napig nincsenek beterjesztve.

4. Igaz az is, hogy a felhozott ok és akadály pusztán ürügy, csak porhintas.

Itéljen a község Kubicska Hugó urnak erkölcsi értéke felett; érdemel-e bizalmat?

Viadkovich Miklós.

N a p t á r. Május.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
10 Pént.	Rem. Antal	Victorin	28 Jazon
11 Szom.	Beatrix	Adalbert	29 9 vértanu
12 Vas.	F 3 Pongrác	F 3 Jubil	30 A 3 J. ap.
13 Hétfő	Szervác	Szervác	10 Maj
14 Kedd	Bonifác	Bonifác	2 Athanáz

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.

Helyettesít:

Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Uj fényképezési műterem megnyitása.

Van szerencsénk Zombor szab. kir. város és környéke nagyérdemű közönségével tudatni, hogy eddig **Zomborban, a bajai utcában, Radoszávlyevits-féle házban** fennálló

fényképezési műtermünket

a jelenkori izlésnek megfelelően egészen újból felépítettük, hogy az ezen szakmába vágó legújabb gépészeti és művészeti vívmányok felhasználása mellett, fényképezési műtermünket a legmagasabb pontra emelni törekedtünk és kérjük a nagyérdemű közönséget, miszerint eddigi bizalma és jóindulatával minket továbbra is kitérített mel-tóztassék, miután mi egész erőnkkel oda törekedni fogunk, hogy a n. é. közönség jóindulatát pontos és művészeti kiszolgáltatásunk által kiérdemeljük.

Kiváló tisztelettel

Rechnitzer J. és Singer S.

Első zombori gép-műhely. Molitor A.

Apatini-utca 6. sz.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tisztelettel jelenteni, hogy az eddig a Deák-köruton berendezett

gép-, épület-lakatos-, rézöntő- és varrógép-javitó-műhelyemet

és ezekkel kapcsolatban levő varrógép- és varrógép-részek-, rézműáru- és gazdasági gépraktáramat **folyó évi május hó 1-én apatini-utca 6. sz. a saját házamba** tettem át.

Amidőn az eddigi irántam tanusított bizalomért hálámot fejezem ki, kérem arról meggyőződést szerezni, hogy üzletem munkaképességét segédgépeim megnyújtása által, az előrehaladott kor igényeit emelni iparkodni fogom; továbbá sok éven át a küll- és belföldön szerzett tapasztalataimra támaszkodva, reményem, hogy a n. é. közönséget a legpontosabban, igen olcsó árak mellett kiszolgálhatom.

Amidőn végül a n. é. közönség pártfogását kérem, maradtam teljes tisztelettel

MOLITOR A.

az első zombori gépműhely tulajdonosa,
Apatini-utca 6. sz.